

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/127/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215226700
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7215226700.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a JUDr. Jany Dudíkovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú X. H., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov B. H., rod. R., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v K. na K. X, právne zastúpenej JUDr. Melániou Knopovou, advokátkou so sídlom v Košiciach na Štúrovej 20 a T. H., nar. X.X.XXXX, bývajúceho v K. na P. XXXX/X, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Vaškom, advokátom so sídlom v Košiciach na Szakkayho 1, v konaní o uloženie informačnej povinnosti, zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a zákaz styku, o odvolaní matky a odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 25.8.2020 č.k. 27P/327/2015 - 697 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o úprave styku otca s maloletým dieťaťom a o povinnosti matky nahradiť trovy štátu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že konanie v časti o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností zo dňa 25.01.2016 zastavil, návrh matky na zákaz styku otca s maloletou X. zamietol. Ďalším výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 12.8.2015 č.k. 27P/6/2014-141 vo výroku o úprave styku otca s maloletou X. tak, že otec je oprávnený na styk s maloletou každý párny týždeň kalendárneho roka v stredu od 14:00 hod. do 16:00 hod. tak, že styk sa bude realizovať na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice za prítomnosti psychológa, prípadne iného odborného pracovníka. Otcovi umožnil v určenom čase a mieste prevziať maloletú X. od matky a uložil povinnosť v určenom čase a mieste ju odovzdať. Matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a v určenom čase a mieste ju odovzdať a od otca aj prevziať. Ďalej matke uložil povinnosť písomne a pravdivo informovať otca jedenkrát do mesiaca, najneskôr k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca, o správaní sa maloletej, o školskom prospechu maloletej, o školskej dochádzke maloletej, mimoškolských aktivitách maloletej, o dlhodobom pobyte maloletej mimo miesta svojho obvyklého bydliska, o osobných potrebách maloletej a iných bežných veciach týkajúcich sa maloletej ako aj bezodkladne oznámiť otcovi mimoriadnu situáciu týkajúcu sa maloletej X. a každú zmenu jej zdravotného stavu, formou sms správy adresovanej otcovi, prípadne iným vhodným spôsobom. Zároveň maloletej X. a jej rodičom uložil povinnosť podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodine Košice po dobu 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku súdu. Štátu náhradu trov konania voči otcovi nepriznal. Matke uložil povinnosť nahradiť štátu trovy vo výške 406,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku súdu na účet Okresného súdu Košice II. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti výroku o úprave styku podal v zákonnej lehote odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku zmenil tak, že bude oprávnený stýkať sa s maloletou každý týždeň kalendárneho roka v utorok a štvrtok od 14.00 hod. do 18.30 hod., v sobotu od 9.00 hod. do 18.30 hod. na určenom mieste pred Základnou školou, Mládežnícka 3, Košice - Šaca. Žiadal, aby bol oprávnený v určenom čase a mieste prevziať maloletú od matky a povinný v určenom čase a mieste ju matke odovzdať. Zároveň žiadal, aby odvolací súd maloletej uložil povinnosť riadne sa zúčastniť na styku s ním. Odvolanie podal z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne hodnotil dôkazy, takisto nesprávne a nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Pokiaľ konajúci súd uviedol, že sa neosvedčil podľa zistenia skutkového stavu, čo odôvodňuje najmä vyjadreniami matky, jej právnej zástupkyne a starej matky, neustále zdôrazňovanie, že je závislý od alkoholu, v minimálnej miere rieši podstatu konania, ktoré sa týka maloletej. Otec ďalej poukazuje na to, že pokiaľ konajúci súd vychádza zo správ kolízneho opatrovníka, slová uvádzané starou matkou sú podľa neho nepravdivé a manipulatívne. Vyjadrenie jeho matky je podľa, tendenčné a má mu spôsobiť negatívny pohľad zo strany súdu pri posudzovaní jeho osoby ako rodiča. Dôvodom sú dlhodobé rodinné spory vyplývajúce z povahy a správania starej matky, ktoré sa v období posledných dvoch rokov prehĺbili na základe faktu, že stará matka spolupracuje intrigovaním s matkou maloletej X., podáva matke nepravdivé informácie o jeho osobe, spôsobe života, trávení času a pod., pričom takéto konanie nemožno definovať inak ako prenasledovanie jeho osoby cez starú matku. Čo sa týka samotnej správy kolízneho opatrovníka, otec má značné pochybnosti, či boli slová starou matkou takto prezentované. Zdôraznil, že kolízny opatrovník nezistil v domácnosti to, čo stará matka opisuje. Kolízny opatrovník sa v minimálnej miere zaujímal o maloletú, pričom upriamuje pozornosť práve na neho. Namietal, že od nariadenia neodkladného opatrenia o úprave jeho styku s maloletou, ktoré nadobudlo právoplatnosť 11.4.2019, sa absolútne kolízny opatrovník nezaujímal o to, či sa styk realizuje alebo nie, pretože po jeho nariadení boli stretnutia vykonané 10 krát v období od apríla do júna 2019, potom od konca júna 2019 do júna 2020 sa styk absolútne nekonal z dôvodu, že matka rezolútne odmietala realizovať styk, čo odôvodnila svojimi taktickými dôvodmi, ktoré sa zjavne javili ako nepravdivé. On následne na to podal návrh na výkon rozhodnutia, pričom v konaní 19Em/6/2019 bol výkon rozhodnutia nariadený a matke bola uložená poriadková pokuta vo výške 500 eur a pozastavené vyplácanie rodinných prídavkov. Otec dôrazne upozorňuje, že 12 mesiacov sa s dieťaťom nemohol stretávať a aspoň minimálnym spôsobom upevňovať vzťah, pretože mu v tom matka bránila, čo vôbec konajúci súd neuviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a matke to ani nevytkol. Nariadenie neodkladného opatrenia prišlo až na podnet znalkyne Sklenárovej z dôvodu urýchlenej potreby obnovy styku. Konajúci súd prezentoval v odôvodnení iba to, že po obnovení styku sa zúčastnil styku iba dvakrát a jedno stretnutie skrátil, čím podľa názoru súdu nemá záujem sa s dcérou stretávať. Toto tvrdenie považuje za zavádzajúce, pretože už na prvom obnovenom stretnutí upovedomil psychologičku aj dcéru, že nebude chodiť každý týždeň na stretnutia, pretože sa nebude vedieť prispôbovať matke maloletej najmä v tom, že kedy si zmyslí, ktorý deň a o akom čase mu dcéru donesie. Povedal, že to bude do konca leta, lebo má na to podstatné dôvody, ktoré nešpecifikoval. S ohľadom na matkino dlhoročné správanie, kedy rozhodnutia o styku nerešpektovala, na styk nešiel, čas využil zmysluplnejšie ako čakaním na dcéru, ktorú matka aj tak nedonesie. Dôvody, prečo sa v tom období styku nezúčastnil, neuviedol, pretože sú to jeho súkromné dôvody a nemá potrebu ich nikomu uvádzať, pretože by mohli byť matkou zneužívané. Absolútne odmieta, aby užíval alkoholické nápoje tak, ako sa to prezentuje. Veľmi jasne na pojednávaní aj na psychiatrickom vyšetrení u znalkyne H. uviedol, v akej miere a ako často užíva alkoholické nápoje, čo súd odôvodnil tak, že vo zvýšenej miere, s čím sa absolútne nestotožňuje. Žiadnym relevantným spôsobom toto nebolo preukázané, toľž nie, aby bol závislý od alkoholu. Práve naopak, táto skutočnosť bola znaleckým posudkom vyvrátená. Súd v žiadnom vykonanom dôkaze nezistil, aby niekedy ohrozoval život a zdravie dieťaťa alebo aby bol počas styku pod vplyvom alkoholu. Naopak, znalkyňou Sklenárovou sa ani náznakom nič také nezistilo. Otec ďalej poukazuje na konštatovanie súdu, že kolízny opatrovník viackrát nadobudol subjektívny pocit, že bol po vplyvom alkoholu, pričom toto žiadnym spôsobom nebolo dokázané. V jednom prípade mal návštevu, kde sa užíval v prípustnej miere alkohol, čo ho nemôže nijako degradovať, pretože kolízny opatrovník prišiel neohlásene na šetrenie v piatok poobede. V tom čase sa už tretí rok nestretával s dcérou, preto sa ohradzuje voči takýmto metódam kolízneho opatrovníka, aby rodiča prepadával v domácnosti v čase, keď nemá v starostlivosti dieťa a následne zneužíval takéto situácie. Má za potreby uviesť, že v čase, keď uviedol dcéru a psychologičku, že sa v letných mesiacoch nebude styku zúčastňovať každý týždeň, ho bol kolízny opatrovník navštíviť v domácnosti v priebehu mesiaca trikrát. V jednom prípade nebol doma a pri ďalších dvoch návštevách ho v ranných hodinách zobudil. Má vedomosť, že takéto konanie malo preukázať, že ho nájde v ranných hodinách pod vplyvom alkoholu, pričom takýto podnet avizovala matka dieťaťa. Takisto považuje za potrebné uviesť, že zo

strany matky bol na kolízneho opatrovníka vyvíjaný nátlak, a to tak verbálne, ako aj podanou sťažnosťou dňa 27.6.2020. Šetrenie kolízneho opatrovníka považuje preto za tendenčné. Uráža ho a radikálne sa ohradzuje voči subjektívnemu hodnoteniu sudkyne, ktorá považuje jeho osobu za nezodpovednú, pričom vychádza len z tvrdení matky a starej matky. Konajúci súd podľa neho popiera znalecké posudky, ktoré sám nariadil. Svojoľne si vysvetlil znalecký posudok z oblasti adiktológie a absolútne sa nezaoberal odporúčaniami znalkyne B., ktorá navrhovala a odôvodnila styk trikrát do týždňa, pričom napadnutým rozsudkom sa styk ani z polovice nepriblížil znalkyňou navrhovanému styku, práveže minimálny styk ešte obmedzil za účasti psychológa. Takýto styk považuje za zvrátený a nie v záujme dieťaťa. Je podľa neho nepredstaviteľné, aby styk prebiehal dlhodobo v jednej miestnosti, kde je malý stolík a dve stoličky. Nemožno tam vykonávať žiadnu edukatívnu činnosť primeranú veku dieťaťa. Takýto styk nemá ani žiaden potenciál pre rozvoj vzťahu medzi nimi, pretože styk nemôže vyzeráť ako dvojhodinová návšteva otca v nápravno-výchovnom zariadení. Je znevažujúci tak pre dieťa ako aj pre otca, v krátkom čase by bol pre nich absolútne demotivujúci. Za relevantný dôkaz otec nepovažuje ani výsluch dieťaťa kolízny opatrovníkom, pretože dieťa bolo matkou vopred pripravované. Bolo dôkladne vysvetlené znalkyňou B., že odmietanie otca pri rozhovore je len prianím matky, nie skutočnou vôľou dieťaťa. Zdôraznil, že pri styku dcéra nejaví žiadne známky nervozity ani strachu. Dcéra ani nemala možnosť stretnúť sa s nejakým jeho negatívnym správaním, pretože za posledné 4 roky sa s ňou videl 11 krát (do septembra 2020) napriek tomu, že stretnutí malo byť minimálne 100 mimo stretnutí, ktorých sa vzdal počas letných 2 mesiacov. Tieto stretnutia boli marené matkou, taktiež bolo na jej návrh nariadené neodkladné opatrenie o zákaze styku, ktorý trval 2 roky a po vyšetroaní znalkyňou B. bol zrušený. Otec sa ostro ohradzuje proti odôvodneniu súdu, že mal verbalizovať abstinenciu v čase konania v roku 2019, pretože abstinenciu verbalizoval pred 8 rokmi. Tým, že uviedol, ako často užíva alkoholické nápoje, t.z. raz za mesiac alebo raz za 6 týždňov, tak nemôže byť pravdou, že abstinoval. D. H. ani takto nešpecifikovala svoje závery, že by mal byť ponímaný ako ortodoxný abstinenc a že pre styk s dieťaťom je nutná dlhodobá abstinencia. Znalkyňa tým myslela abstinenciu pri styku. Otec namieta, že by ho mal diskvalifikovať fakt, že sa v letných mesiacoch vzdal styku. Od konca augusta matka opätovne odmieta realizovať styk. Snaží sa s dcérou stretnúť, ale matka nespolupracuje. Pokiaľ súd v odôvodnení konštatuje, že sa zmenili pomery, on žiadnu zmenu počas celého konania nezaregistroval. Matka maloletej stále nespolupracuje, čo sa týka psychologického poradenstva. Vyslovene a radikálne sa mu odmieta podrobovať, čo robí zámerne. Čiastočne sa podľa neho zmenili pomery na strane matky, ktorá za dva roky cca 10 krát vystriedala zamestnanie, v ktorých bola viac PN ako v práci, získala cca 15 blokových pokút za priestupky pre porušenie zákona o cestnej premávke, tiež pokutu 500 eur za marenie výkonu rozhodnutia a odobratie rodinných prídavkov. Podľa otca dôvodom, pre ktorý matka už 10 rokov marí stretnutia, je ich majetkový spor, pretože kladie mu za vinu, že prišli o dom. Maloletá tak musí vnímať jej negatívny postoj k nemu. Otec zdôraznil, že aj napriek negatívnemu konaniu matky našťastie nedošlo k absolútnej devastácii vzťahu medzi ním a dcérou, čo potvrdila znalkyňa B.. Poukázal na to, že sa vedel postarať o dcéru, keď mala dva a pol roka, preto je choré tvrdenie, že by sa nevedel postarať o 10 ročnú a ešte k tomu potreboval aj dozor. Odôvodňovať rozhodnutie v hypotézach, že by styk mohol narušiť nejakým spôsobom, je imaginárny dôvod postavený na domnienkach súdu. K dcére má pozitívny vzťah, ktorý je potrebné upevňovať, preto by sa s ním mala stretávať v čo najväčšej miere, aby netrávila čas nudením sa na dvore a k tomu ešte aj sama. Otec namieta aj skutočnosť, že vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia absentuje povinnosť pre maloletú riadne sa zúčastňovať styku s ním, pretože matka dlhodobo poukazuje na nevôľu dieťaťa chodiť na stretnutia, pričom nejde o vôľu dieťaťa, ale vôľu matky. Otec v závere odvolania vysvetľuje, že na poslednom pojednávaní sa nezúčastnil z dôvodov uvedených jeho advokátom, aj z dôvodu, že k podstatným dôkazom sa na 2 pojednávaniach vyjadril, taktiež sa vyjadril k znaleckým posudkom. Je pravdou, že sa mal písomne vyjadriť, čo aj urobil, ale z dôvodu technického problému s PC sa jeho vyjadrenie nedostalo na súd ani k jeho advokátovi.

3. K odvolaniu otca sa matka ani kolízny opatrovník nevyjadrili.

4. Dňa 8.9.2020 matka doručila súdu prvej inštancie podanie zo dňa 4.9.2020 označené ako žiadosť o odpustenie trov konania, v ktorom sa domáha prehodnotenia jej povinnosti uhradiť súdne trovy a ich odpustenie v plnej výške. Svoju žiadosť odôvodnila tým, že jej celkový príjem za minulý kalendárny rok činil 4.090,77 eur, z toho úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov v sume 624,57 eur, toho času už zamestnaná nie je, z činnosti sprostredkovateľov, ktoré nie sú živnosťou, v sume 2.777,20 eur a príjem zo živnosti v sume 689 eur. V tomto kalendárnom roku jej príjem klesol z dôvodu pandémie. V súčasnosti sa sama stará o dve maloleté deti, desaťročnú X. a sedemnášročného F., ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti. Poukázala na potreby detí, či už rôzne poplatky v škole, prípadne poplatky za

krúžky, ktoré deti navštevujú vo voľnom čase. Jej súčasný mesačný príjem sa pohybuje na hranici 400 - 500 eur, z toho pravidelnými výdavkami sú inkaso cca 150 eur, strava cca 300 eur, benzín (z dôvodu činnosti z podnikania) 100 eur, internet 20 eur, telefónny paušál 25 eur plus rôzne poplatky súvisiace so školskou dochádzkou detí (mesačník, výlety, rôzne poplatky), výdavky súvisiace s hygienou a ošatením. V súčasnosti je finančne odkázaná na pomoc sestry a rodičov. V prílohe podania predložila daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019, z ktorého vyplýva základ dane vo výške 1.319,70 eur.

5. Vzhľadom k tomu, že z obsahu podania matky zo dňa 4.9.2020 vyplýva, že matka nesúhlasí s výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom rozhodol o jej povinnosti nahradiť trovy štátu, pričom žiadosť bola doručená v zákonnej lehote na podanie odvolania proti predmetnému rozsudku, preto odvolací súd posúdil toto podanie ako odvolanie matky proti výroku rozsudku, ktorým jej súd uložil povinnosť nahradiť trovy štátu.

6. Výroky rozsudku súdu prvej inštancie, ktorými bolo rozhodnuté o zastavení konania v časti o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností zo dňa 25.01.2016, o zamietnutí návrhu matky na zákaz styku otca s maloletou X., o uložení povinnosti matke písomne a pravdivo informovať otca jedenkrát do mesiaca, najneskôr k poslednému dňu príslušného kalendárneho mesiaca, o správaní sa maloletej, o školskom prospechu maloletej, o školskej dochádzke maloletej, mimoškolských aktivitách maloletej, o dlhodobom pobyte maloletej mimo miesta svojho obvyklého bydliska, o osobných potrebách maloletej a iných bežných veciach týkajúcich sa maloletej ako aj bezodkladne oznámiť otcovi mimoriadnu situáciu týkajúcu sa maloletej X. a každú zmenu jej zdravotného stavu, o uložení povinnosti maloletej X. a jej rodičom podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice po dobu 12 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku súdu, o nepriznaní náhrady trov štátu voči otcovi a výrok o trovách konania, ktorým konajúci súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, odvolaním napadnuté neboli, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (ust. § 367 ods. 2 CSP).

7. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 ods. 1 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

10. Pokiaľ ide o odvolanie otca proti výroku o úprave styku, ktorý v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne hodnotil dôkazy, takisto nesprávne a nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne

za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvůli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, žeby zásadne poprel ich účel alebo význam. Úvahy súdu obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku vyplývajú z ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

11. Z obsahu preskúmaného spisu odvolací súd zistil, že rodičia maloletej X. boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 12.8.2015, č.k. 27P/6/2014-141, právoplatným 27.8.2015, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o zverení maloletého dieťaťa matke a určení výživného zo strany otca vo výške 30 eur mesačne. Styk otca s maloletou na čas po rozvedení bol upravený na základe dohody rodičov každý týždeň vždy v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod., pričom dieťa si má odovzdávať každú stredu pred MŠ v Košiciach - Šaci na Mládežníckej ulici, v sobotu je matka povinná odovzdať maloletú otcovi v Košiciach - Šaci na verejnom priestranstve na zastávke autobusu námestí o 9.00 hod. a matka je povinná a oprávnená maloletú prevziať od otca v sobotu o 18.00 hod. v Košiciach v OD Optima pred vstupom do kina. Zo spisu je zrejmé, že aj napriek tejto rodičovskej dohode bol styk otca s dieťaťom dlhodobo problematický, a to nielen po rozvedení, ale už od ukončenia spolužitia rodičov maloletej v januári 2012. Dôkazom toho sú viaceré súdne konania prebiehajúce na Okresnom súde Košice II od roku 2012, či už na návrh matky alebo aj na návrh otca, v ktorých sa matka domáhala zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti poukazujúc na správanie otca a jej pochybnosť o jeho schopnosti zabezpečiť starostlivosť o maloletú z dôvodu, že trpí úzkosťou - depresívnou poruchou a je alkoholik, takisto zákazu styku otca s dieťaťom. Na druhej strane otec sa domáhal zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, prípadne do svojej osobnej starostlivosti.

12. Je potrebné uviesť, že už v konaní sp. zn. 41P/97/2013 o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu bolo nariadené znalecké dokazovanie, v ktorom znalkyňa z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých PhDr. F. S. v znaleckom posudku zo dňa 2.5.2014 č. 32/2014 konštatovala, že u otca je anamnesticky zistený sklon k nadužívaniu alkoholických nápojov, pod ich vplyvom poruchy psychiky a správania, ústavne bol liečený v roku 2011 s dg. F 10.3 - odvykací stav, ktorý je jedným z ukazovateľov syndrómu závislosti. Zároveň konštatovala, že otec v dotazníkových metódach kamufluje údaje o sebe, na nevedomej úrovni je manifestovaná osobnosť emocionálne nevyrovnaná, afektívne labilná, nezrelá, impulzívna, so zvýšenou pohotovosťou k afektom zlosti. V emočne záťažových situáciách má sklony k úzkosti, agresívne napätie, aktuálne sa u neho prejavujú sťažovateľské tendencie. Vo vzťahu k sebe je nekritický. Za formálne dobrou prispôsobivosťou je maska, pretváрка, rafinovanosť. Na druhej strane znalkyňa už vtedy uviedla, že vo vzťahu k maloletej prejavuje pozitívnu citovú väzbu, ich kontakt verbálny i dotykový je spontánny, bez negatívneho napätia. Matku znalkyňa charakterizovala ako osobnosť nekľudnú, emocionálne labilnú, citovo nezrelú, ľahko ovplyvniteľnú, chýba jej vhľad do poznávania motívov druhých, v náročných situáciách jej rozhodovanie je vo vleku emócií a ovplyvnenia inými. Rozsudkom 41P/97/2013 z 10.10.2014 bol styk otca s dieťaťom upravený každý týždeň v sobotu od 9.00 - 18.00 hod. a v stredu od 15.00 - 18.00 hod. v neziskovej organizácii Miesto pod slnkom s poukazom na konflikty, ktoré vznikajú medzi rodičmi najmä pri odovzdávaní dieťaťa. Otec už vtedy namietal závery znaleckého dokazovania, ktoré považoval za zmanipulované, pričom dôrazne odmietal tvrdenia, že by mal byť alkoholikom.

13. V ďalšom konaní 23P/282/2016 sa stará matka zo strany otca návrhom doručeným súdu 27.9.2016 domáhala úpravy styku s maloletou X., pretože podľa nej nie je možná komunikácia s matkou maloletej, ktorá je podľa starej matky konfliktnou osobou, pričom už vtedy stará matka kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že otec maloletej má problémy s alkoholom, ale snaží sa nepiť. Matka vtedy uviedla kolíznemu opatrovníkovi, že styk sa nerealizuje od mája 2016 z dôvodu, že sa maloletá otca bojí, matka s ňou údajne navštevovala psychiatrickú ambulanciu, vyjadrila podozrenie, že otec okrem alkoholických nápojov užíva aj iné látky, pretože sa pohybuje v spoločnosti ľudí, ktorí fetujú. Návrh starej matky bol uznesením zo dňa 10.10.2016 zamietnutý.

14. V konaní 23P/203/2015 sa otec návrhom doručeným súdu 29.5.2015 domáhal zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti, pričom poukazoval na to, že matka mu bráni v stretávaní s dcérou, pričom svojimi tvrdeniami oklamala súd. Ide z jej strany o účelové konanie s cieľom vštípiť dieťaťu syndróm zavrhnutého rodiča. Toto konanie bolo napokon na základe späťvzatia otca z dôvodu, že medzičasom boli účastníci konania právoplatne rozvedení (27.8.2015), zastavené.

15. V konaní 23P/433/2015 sa matka návrhom doručeným súdu 11.11.2015, čiže len 3 mesiace po právoplatnosti rozvodového rozsudku a uzatvorení rodičovskej dohody o styku, domáhala zákazu styku otca s dieťaťom, čo odôvodňovala tým, že otec užíva alkoholické nápoje v prítomnosti dcéry, podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze styku, ktorý bol zamietnutý uznesením 23P/433/2015-18 z 13.11.2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/328/2015-38 z 7.1.2016. Matka v konaní 23P/433/2015 podala aj návrh na zákaz styku otca s maloletou vo veci samej, ktoré bolo spojené s konaním 27P/327/2015, 23P/433/2015, 27P/27/2016 a 27P/28/2016 na spoločné konanie pod sp. zn. 27P/327/2015.

16. Konanie sp. zn. 27P/327/2015 pôvodne začalo ako konanie o uloženie informačnej povinnosti matke na návrh otca doručený súdu 3.9.2015, v ktorom otec poukazoval na to, že matka mu neposkytuje žiadne informácie o dieťaťi, pričom zároveň potvrdil, že spolu takmer vôbec nekomunikujú z dôvodu jej arogantného a vulgárneho správania. Kolízny opatrovník už v správe zo dňa 11.5.2016 konštatoval komplikovanú a neprehľadnú situáciu v rodine, čo súvisí aj s protichodnými stanoviskami rodičov ohľadom realizácie styku, preto navrhoval v konaní vykonať znalecké dokazovanie. Je zrejmé, že rodičia na seba vzájomne podávali trestné oznámenia v súvislosti s realizáciou styku. Matka viackrát otcovi dcéru neodovzdala práve z dôvodu, že mal podľa nej byť pod vplyvom alkoholu, pričom v predmetnej správe uvádza kolízny opatrovník aj situáciu, kedy policajti dali otcovi možnosť podrobiť sa dychovej skúške, či bezprostredne pred stykom požil alkohol, čo však on odmietol, pretože uviedol, že nie je povinný nikomu nič dokazovať. Otec vtedy kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že v konaní bude navrhovať znalecké dokazovanie z oblasti psychiatrie pre posúdenie duševného stavu matky aj dcéry. Otec poukazoval na to, že matka ho v čase styku prenasleduje, pričom dcéra je z celej situácie vystresovaná a trasie sa, keď mu má byť odovzdaná. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj lekársku správu psychiatričky MUDr. T. zo dňa 24.5.2016, ktorá na základe anamnestických údajov poskytnutých matkou dieťaťa konštatovala, že dieťa vykazuje zvýšenú úzkosť, prítomná je depresívna symptomatika, hypersenzitivita, preto v závere odporúčala riešiť situáciu v prospech dieťaťa, zabrániť násiliu. Okresný súd Košice II na návrh matky doručený 18.7.2016 uznesením zo dňa 15.8.2016 č.k. 27P/327/2015-148 zakázal styk otca s maloletým dieťaťom do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Otec v odvolaní namietal pravdivosť tvrdení matky aj kolíznej opatrovníčky, ktoré označil za ničím nepodložené klamstvá. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 12.12.2016 č.k. 8CoP/363/2016-168 napadnuté uznesenie o zákaze styku potvrdil.

17. Následne bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie znalkyňou v odbore psychológia, klinická psychológia detí a dospelých, poradenská psychológia PhDr. Z. B., ktorá vypracovala znalecký posudok č. 36/2018 zo dňa 26.3.2018. Táto znalkyňa konštatovala, že ide o slušne vychované dieťa, dobre socializované, adaptabilné, smelé, družné, komunikatívne, u ktorého nezisťuje žiadnu úzkosť vo vzťahu k obom rodičom, vyjadrovanie matky o otcovi však sponchybňuje otcovu autoritu. Poukázala na to, že rola otca práve v tomto školskom vývine stúpa, keby si otec neplnil svoje rodičovské kompetencie, potom by sa medzi ním a dcérou nevytvoril pozitívny citový vzťah. Podľa znalkyne v súvislosti s tým, že dieťa s otcom dlhší čas nebolo v kontakte, prejavuje sa k nemu s miernym odstupom, avšak napriek tomu sa od otca neodťahuje a pomerne rýchlo nadväzuje na to, ako to predtým medzi nimi fungovalo. Otec k dcére cíti lásku a má k nej pozitívny citový vzťah, ide o skutočný, nepredstieraný záujem o dcéru. Znalkyňa potvrdila, že matka dcéru negatívne ovplyvňuje proti otcovi, pričom nevytláčila jej manipulatívne správanie s cieľom, aby ona mala pokoj, aby sa nemusela starať o styk otca a dcéry. Iniciátorkou nespokojnosti so stykom dieťaťa a otca je práve matka. Dieťa preberá názory matky, je v tichej koalícii s matkou, nie je to jej potreba, aby nemala styk s otcom, ale obáva sa, čo by sa stalo, ak by mala iný názor, ako má matka na otca.

18. Na základe posudku PhDr. B. zo dňa 26.3.2018 Okresný súd Košice II na návrh otca uznesením zo dňa 22.5.2018 č.k. 27P/327/2015-251, právoplatným 1.6.2018, zrušil neodkladné opatrenie o zákaze styku. Konajúci súd v odôvodnení poukázal na to, že vyšetrením v súčasnej dobe neboli zistené žiadne psychologické dôvody, ktoré by odôvodňovali zákaz styku, pretože maloletá otca neodmieta, preto odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

19. Znalkyňa PhDr. B. bola vypočutá na pojednávaní dňa 15.3.2019, pričom zotrvala na záveroch znaleckého posudku č. 36/2018 zo dňa 26.3.2018. Znalkyňa zároveň uviedla, že zrejme by bolo vhodné, aby sa styk realizoval na nejakej neutrálnej pôde, keďže obaja rodičia zhodne prezentovali, že nie sú

schopní si dieťa bezproblémovo odovzdávať, okrem toho poukazovala na potrebu nariadenia odbornej pomoci všetkým členom rodiny s cieľom komunikovať a zlepšiť vzťahy medzi sebou navzájom. Na tomto pojednávaní otec vzal späť svoj návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ale trval na zmene úpravy styku s dieťaťom, a to každý utorok a štvrtok od 14.00 do 18.00 hod., každú párnú sobotu od 9.00 do 18.00 hod. a každú nepárnú nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod. Otec na tomto pojednávaní potvrdil, že doterajšie skúsenosti preukazujú to, že nie je schopný reálne odovzdávať dieťa matke v pokoji, preto je potrebné, aby bol nejaký prostredník, aby odovzdávanie dieťaťa prebiehalo v poriadku. Zároveň uviedol, že odkedy bolo neodkladné opatrenie o zákaze styku zrušené (právoplatne 1.6.2018), jeho stretnutie s dieťaťom sa nerealizovalo a on sa ho ani nedožadoval. Poukázal na to, že od decembra 2018 riešil svoje majetkové veci súvisiace s vyhlásením osobného bankrotu, čo bolo veľmi stresujúce, preto nebol pripravený na stres, ktorý by bol pre neho spojený so stretnutím s dcérou. Takisto mal za to, že dcéru je potrebné najprv na styk s ním pripraviť. Otec potvrdil, že styk sa nerealizuje od cca 05/2016, čiže už štyri mesiace pred uložením zákazu styku neodkladným opatrením, odvtedy dieťa nevidel. Po tom, čo bolo neodkladné opatrenie o zákaze styku zrušené (06/2018), po takej dlhej dobe nemal záujem dieťa dve hodiny ťahať niekde po autobusoch v zime, aby prechladlo. Otec namietal tvrdenie matky maloletej, že by mal mať zlý vzťah so svojou matkou, podľa neho sú to klamstvá.

20. Matka na pojednávaní 15.3.2019 naďalej trvala na zákaze styku otca s dieťaťom, trvala na tom, že otec je alkoholik, ktorý tri dni pije, tri dni spí a potom je jeden až dva dni v poriadku. Údajne sú tam stále privolávané policajné hliadky, neustále hádky, otec pod vplyvom alkoholu rozbil dvere a pod. Tieto informácie má od otcovej matky, ktorá sa ho snaží vyhodiť z bytu, ako aj od jeho susedov. Matka nesúhlasila ani s asistovaným stykom za prítomnosti nestranej osoby, pričom odvolávala sa na vôľu maloletej. Vzhľadom na rozporuplné tvrdenia účastníkov konania ohľadom požívania alkoholu zo strany otca, aj s poukazom na vyjadrenie znalkyne PhDr. B., ktorá na pojednávaní 15.3.2019 uviedla, že počas ňou vykonaného znaleckého dokazovania na strane otca síce neboli z dotazníka zistené žiadne varovné signály, ktoré by poukazovali na závislosť od alkoholu, avšak na preukázanie závislosti je potrebné vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odvetvia psychiatrie, adiktológom, preto súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 15.3.2019 nariadil neodkladné opatrenie č.k. 27P/327/2015-450, ktorým dočasne upravil styk otca s dieťaťom každý týždeň v utorok od 13:00 hod. do 15:00 hod., ktorý sa bude realizovať na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice za prítomnosti psychológa, prípadne odborného pracovníka. Súd zároveň uložil rodičom a maloletej povinnosť podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice a určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice II, pod sp. zn. 27P/327/2015. Všetci účastníci konania sa na pojednávaní vzdali práva podať odvolanie proti tomuto uzneseniu, právoplatnosť nadobudlo 11.4.2019. Zo spisu však vyplýva, že spočiatku sa styk realizoval na základe tohto neodkladného opatrenia na RPPS, takisto prebiehalo odborné poradenstvo, avšak matka jasne verbalizovala nezáujem meniť túto situáciu. Vzhľadom k pracovnej vyťažnosti matky sa dohodli prevažne na telefonických konzultáciách. Prvých 5 stretnutí sa styk sa realizoval v stanovené utorok, na žiadosť matky sa časový interval posunul na 13.30 -15.30, aby maloletá nemusela vymeškávať školu. Je potrebné uviesť, že v poradí šieste stretnutie sa neuskutočnilo z dôvodu týždenného pobytu dieťaťa v škole prírody, náhradný termín matka otcovi neposkytla. Termíny ďalších piatich utorkových stretnutí sa presúvali na náhradné termíny v danom týždni, nakoľko matka z pracovných dôvodov nemohla dieťa nosiť v utorok. Realizácia styku začala byť problematická v polovici júna 2019, kedy bolo stretnutie zrušené kvôli celodennej účasti maloletej na rodinnej oslave. Nasledujúce stretnutie sa taktiež neuskutočnilo, pričom matka znova poukazovala na svoje pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť. Dňa 28.6.2019 jednoznačne uviedla, že kvôli svojej pracovnej vyťažnosti nie je možné, aby maloletú sprevádzala každý týždeň na styk s otcom. Nepripúšťala ani možnosť, aby maloletú na stretnutia nosil iný rodinný príslušník. Ako vhodné riešenie navrhovala stretnutia otca s dcérou v neziskovej organizácii Miesto pod slnkom v sobotu dopoludnia, pretože má údajne s týmto zariadením predošlé skúsenosti. V tejto súvislosti musí odvolací súd poukázať na rozpor vo vyjadreniach matky, pretože na pojednávaní 15.3.2019 naopak uviedla, že s Miestom pod slnkom nemá veľmi dobré skúsenosti. Na základe neodkladného opatrenia zo dňa 15.3.2019 tak prebehlo celkovo 11 stretnutí otca s dieťaťom, prvé dňa 2.4.2019, posledné dňa 9.7.2019, odvtedy nedochádzalo k riadnej realizácii styku. Na základe týchto skutočností otec podal návrh na výkon rozhodnutia súdu. Okresný súd Košice II, sp. zn. 19Em/6/2019 nariadil výkon rozhodnutia, uložil matke pokutu vo výške 500,- Eur a zastavil výplatu prídavku na maloletú X..

21. Zo znaleckého posudku znalkyne, psychiatricky MUDr. H. z 18.9.2019 č. 2/2019 vyplynulo, že v čase znaleckého vyšetrenia otec netrpel na žiadnu duševnú poruchu ani chorobu v zmysle psychózy. Pri psychiatrickom vyšetrení u neho neboli pozorované abstinénčné príznaky, hodnoty laboratórných výsledkov svedčiacich pre aktívne pitie boli v norme. Pri dodržiavaní abstinencie je spôsobilý náležitej starostlivosti o maloleté dieťa.

22. Kolízny opatrovník v správe z 4.5.2020 uviedol, že matka naďalej trvá na zákaze styku, pričom nesúhlasí so záverom znalkyne MUDr. H.. Otec naopak žiada upraviť styk podľa znaleckého posudku PhDr. B. trikrát do týždňa s tým, aby si maloletú odovzdávali pri úrade tak, ako je to upravené aj v rozsudku o rozvoze. Kolízny opatrovník v tejto správe odporúčal v súlade so záverom znaleckého posudku PhDr. B. upraviť styk postupne - krokovo, a to prvé 3 mesiace každý utorok a štvrtok od 14.00 - 18.00 hod. a následne pridať sobotu od 9.00 - 18.00, prípadne párnú sobotu a nepárnú nedeľu.

23. Kolízny opatrovník však v správe z 24.8.2020 uviedol, že podľa matky otec naďalej nadmerne požíva alkoholické nápoje, maloletá sa s ním nechce stretávať, pričom otec sa síce domáha styku, avšak stretnutia na RPPS skrátil z dvoch hodín na hodinu a následne sa zúčastnil len pár stretnutí a zvyšné zrušil. Od starej matky má matka informácie o nadmernom požívaní alkoholu zo strany otca ako aj jeho agresivite, dokonca mal svoju matku fyzicky napadnúť, ničil nábytok, urobil diery do steny a pod. Otec počas sociálneho zisťovania dňa 30.7.2020 kolíznemu opatrovníkovi uviedol, že na stretnutia nechodí preto, že nie vždy sa môže prispôbiť matke. Ďalším jeho dôvodom je to, že v priestoroch RPPS nie je priestor na nejaké zaujímavejšie trávenie spoločného času s maloletou. To je dôvod, pre ktorý skrátil stretnutia. S dcérou nie je ani v telefonickom kontakte, pretože nepozná jej telefónne číslo. Dňa 14.8.2020 úrad kontaktovala psychologička RPPS, ktorá uviedla, že otec mal toho dňa dohodnutý termín stretnutia, ktorý v ranných hodinách zrušil. Kolízny opatrovník v daný deň o 10.50 hod. vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti otca, ktorý spal, otvorila stará matka, zobudila ho. Otec uviedol, že mu piatky nevyhovujú, má na to rôzne dôvody, ktoré nevysvetlil. Zároveň dodal, že súdu doručí písomné vyjadrenie, pretože pojednávania dňa 25.8.2020 sa pravdepodobne nezúčastní. Kolízny opatrovník ďalej v správe z 24.8.2020 uviedol, že zo správy RPPS o realizácii výchovného opatrenia je zrejme, že v období od júla 2019 sa styk prvýkrát uskutočnil až 9.6.2020 v trvaní 120 min., ďalšie stretnutie 16.6.2020 na návrh otca len 60 min., pričom otec už vtedy navrhoval všetky ďalšie stretnutia skrátiť na 60 min. preto, aby sa vyhol znudeniu, prípadne odporu dcéry voči ich spoločným stretnutiam. Na ďalší dohodnutý styk sa nedostavil a od toho času sa na RPPS neuskutočnilo žiadne stretnutie otca s dcérou. Vzhľadom na vyššie zistené skutočnosti a matkou prezentované obavy o život a zdravie dcéry kolízny opatrovník v správe z 24.8.2020 uviedol, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa styk realizoval na neutrálnej pôde, a to za účasti odborných pracovníkov, ktorí by vedeli posúdiť vzájomný vzťah otca s maloletou dcérou a dokázali by pracovať na rozvíjaní ich vzájomného vzťahu. Navrhoval napríklad spoluprácu s neštátnym subjektom PSC Košice na Löfflerovej ul. 2, táto služba je však poplatná. Jediným bezplatným subjektom poskytujúcim tieto služby je Referát poradensko - psychologických služieb (RPPS) ÚPSVaR Košice.

24. Následne sa dňa 25.8.2020 konalo pojednávanie, na ktoré sa otec bez ospravedlnenia a uvedenia vážnych dôvodov osobne nedostavil. Na pojednávaní ho zastupoval jeho právny zástupca, ktorý potvrdil, že otec mu žiadne písomné vyjadrenie nedoručil, tak ako to vopred avizoval. Otec mu však uviedol, že sa na pojednávanie nedostaví z dôvodu, že sa cíti šikanovaný zo strany súdu, pretože sa doteraz s dcérou nemohol riadne stretávať. Právny zástupca otca potvrdil, že s otcom mal jedno stretnutie, na ktorom vystupoval otec pomerne nervózne, cíti sa ukrivdený tým, že nástrojom sporov medzi rodičmi sa stalo maloleté dieťa a z toho pramení jeho istá nespokojnosť vyplývajúca aj zo správy kolízneho opatrovníka. Zároveň uviedol, že konkrétny pokyn ohľadom predmetu konania mu otec neposkytol a nedal mu ani písomné vyjadrenie k predmetu konania. Napriek tomu právny zástupca otca na pojednávaní navrhol upraviť styk aspoň raz za mesiac počas víkendy, napr. od soboty rána do nedele večera, aby mohol byť s maloletou cez víkend, čo považuje zároveň za morálne.

25. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o styku ako aj konania, ktoré mu predchádzalo konštatuje, že sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zmene úpravy styku otca s maloletým dieťaťom v rozsahu, že otec je oprávnený na styk s maloletou každý párný týždeň kalendárneho roka v stredu od 14:00 hod. do 16:00 hod. tak, že styk sa bude realizovať na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice za prítomnosti psychológa, prípadne iného odborného pracovníka. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej

inštalácie po dôkladnom zistení skutočného stavu veci pozorne vyhodnotil všetky dôkazy vykonané v priebehu celého konania, pričom v napadnutom rozhodnutí správne uviedol, že od posledného rozhodnutia súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností z 12.8.2015, ktorého súčasťou bola aj dohoda rodičov o styku otca s dieťaťom, došlo k zmene pomerov tak na strane dieťaťa ako aj jeho rodičov, ktorá nastala predovšetkým v tom, že od tejto úpravy uplynulo toho času 5 rokov, pričom zatiaľ čo vtedy rodičia dokázali uzatvoriť dohodu o styku, ktorá do istého času aj fungovala, krátko po uzatvorení dohody sa vzťahy medzi rodičmi ešte viac vyhrotili, pričom toho času absolútne nie sú schopní komunikovať o výchove maloletého dieťaťa. Obaja rodičia zhodne potvrdili, rovnako to potvrdila aj znalkyňa PhDr. B., na závery znaleckého posudku ktorej otec v tomto konaní permanentne poukazuje, že nie sú schopní si ani len odovzdať maloletú X. tak, aby to prebehlo bez konfliktov, negatívnych emócií, v minulosti dokonca pľuvancov medzi nimi a privolaním policajnej hliadky, preto je nepochybné, že konajúci súd správne upravil styk na neutrálnom mieste, ktorým je RPPS ÚPSVaR, pretože rodičia evidentne nie sú schopní zmeniť svoje správanie bez odbornej pomoci a dieťa nemôže byť vystavené takémuto neprimeranému konaniu rodičov. Je potrebné uviesť, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že maloletá X. má k otcovi aj napriek viacerým obdobiam, kedy k styku dlhodobo vôbec nedochádzalo, vnútorný pozitívny citový vzťah, má s ním nepochybne veľa pekných zážitkov z minulosti, čo nespochybňuje ani odvolací súd, avšak plynutím času, aktívnym neriešením tohto problému práve zo strany rodičov ako aj zjavným ovplyvňovaním dcéry matkou proti otcovi nastal stav, kedy dieťa nie je schopné slobodne prejavíť svoju vôľu, resp. je už tak zmanipulované matkou proti otcovi, že bez psychologickéj pomoci je nereálne, aby styk zrazu prebiehal v súlade s návrhom otca. Otec aj v odvolaní uviedol, že za posledné 4 roky sa s dieťaťom videl 11 krát, preto je namieste, aby si uvedomil aktuálny stav dieťaťa a snažil sa mu pomôcť ho preklenúť práve akceptovaním styku na pôde RPPS, pretože za predpokladu, keby obaja rodičia dodržiavali neodkladné opatrenie nariadené súdom prvej inštalácie v priebehu konania dňa 15.3.2019, ktorým dočasne upravil styk otca s dieťaťom každý týždeň v utorok od 13:00 hod. do 15:00 hod. na Referáte poradensko - psychologických služieb za prítomnosti psychológa, prípadne odborného pracovníka, pričom zároveň uložil rodičom a maloletej povinnosť podrobiť sa psychologickému a sociálnemu poradenstvu, mohla byť aktuálna situácia diametrálne odlišná. V danom prípade však nastalo to, že predovšetkým z dôvodov na strane matky, ktorá odmietala dieťa doniesť na RPPS s poukazom na svoje neodkladné pracovné povinnosti a výraznú pracovnú záťaženosť, v období od júla 2019 sa styk prvýkrát uskutočnil až 9.6.2020. Je potrebné zdôrazniť, že ani otec nepristupoval k obnoveniu styku s maloletou zodpovedne, nakoľko po dlhej dobe nerealizácie styku trvalo stretnutie 9.6.2020 síce stanovené 2 hodiny, avšak z dôvodu nespokojnosti otca, ktorý mal inú predstavu o mieste realizácie styku, sa ďalšie stretnutia skracovali, dokonca následne sa otec na styk ani nedostavil. Uvedené konanie otca nemožno považovať za konanie otca, ktorý je schopný urobiť všetko pre to, aby sa postupne obnovil jeho styk s dcérou, ale toto konanie sa javí ako nezodpovedné. Je nepochybné, že otec dlhodobo bojuje, aby sa styk s dcérou riadne a bez problémov realizoval, avšak práve preto by mal preukázať, že v záujme toho je schopný akceptovať pravidlá stanovené súdnym rozhodnutím, pretože je zjavné, že ide len o určitý adaptačný proces, ktorý má v budúcnosti prispieť k úprave adekvátneho styku otca s dieťaťom. Otec však naopak reaguje odmietavo, nezrelo, na styk sa nedostaví len z dôvodu, že si ho predstavuje inak, pričom namiesto snahy prispieť k optimálnemu vyriešeniu veci prejavuje hlavne svoju nespokojnosť, napriek tomu, že nikde nepracuje, sa odmieta prispôsobiť termínom stretnutí, nevyhovujú mu piatky a pod., cíti sa „šikanovaný“ zo strany súdu, pričom na pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok, sa nielenže nedostaví, ale svoje stanovisko nepodal ani svojmu právnenému zástupcovi, ktorý zjavne na pojednávaní nevedel, akého styku sa vlastne otec domáha. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na vyjadrenie právneho zástupcu otca na pojednávaní 25.8.2020, kedy navrhol upraviť styk aspoň raz za mesiac počas víkendov, napr. od soboty rána do nedele večera, napriek tomu, že v konaní bolo kolíznym opatrovníkom po prešetrení pomerov zistené, že otec nemá priestor na to, že by maloletá u neho a jeho matky prespávala a otec v konečnom dôsledku ani prespávanie dieťaťa u neho počas celého trvania konania ani nežiadal.

26. Odvolací súd zároveň dáva do pozornosti, že predmetom tohto konania bolo pôvodne uloženie informačnej povinnosti matke na návrh otca doručený 3.9.2015, neskôr sa otec návrhom podaným 25.1.2016 domáhal zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktorým žiadal zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti, matka medzitým podala návrh na zákaz styku otca s dieťaťom, pričom po vypracovaní znaleckého posudku znalkyňou PhDr. B. zo dňa 26.3.2018 otec na pojednávaní 15.3.2019 vzal návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností zo dňa 25.1.2016 späť, preto súd prvej inštalácie konanie v tejto časti zastavil, avšak tým, že otec na pojednávaní 15.3.2019 naďalej trval na zmene úpravy styku v zmysle záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. B. zo dňa 26.3.2018, súd

prvej inštancie ďalej pokračoval v konaní o zmenu úpravy styku, uloženie informačnej povinnosti ako aj o návrhu matky na zákaz styku.

27. Porovnaním rozsahu styku, ktorý je doposiaľ upravený rozsudkom o rozvode zo dňa 12.8.2015 každý týždeň vždy v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod., otec aktuálne žiada, aby bol styk zmenený podľa záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. B. zo dňa 26.3.2018 na každý týždeň v utorok a štvrtok od 14.00 hod. do 18.30 hod. a v sobotu od 9.00 hod. do 18.30 hod. na určenom mieste pred Základnou školou, Mládežnícka 3, Košice - Šaca. Zároveň žiadal, aby odvolací súd maloletej uložil povinnosť riadne sa zúčastniť na styku s ním. Odvolací súd dáva do pozornosti, že napriek dlhotrvajúcemu konaniu, v ktorom obaja rodičia neustále prezentujú protichodné názory na styk otca s dieťaťom, je v porovnaní s rozvodovým rozsudkom jediným rozdielom, ktorý otec žiada to, že chce upraviť styk namiesto každej stredy od 16.00 - 19.00 hod. na každý utorok a štvrtok od 14.00 hod. do 18.30 hod., pričom každá sobota, ktorú aktuálne žiada, je už upravená aj v pôvodnom rozsudku z 12.8.2015. Jediným rozdielom je to, že je upravená od 9.00 hod. do 18.00 hod., pričom otec aktuálne žiada od 9.00 hod. do 18.30 hod.

28. Pokiaľ otec vychádza pri formulovaní svojho návrhu na zmenu styku zo záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. B. zo dňa 26.3.2018, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že otec vytrháva z kontextu tvrdenia znalkyne uvedené v znaleckom posudku, pretože pri pozornom oboznámení sa s týmto posudkom je zrejmé, že znalkyňa uviedla, že dieťa psychologicky zvládne styk s otcom bez prítomnosti matky, ale postupne, a to v týchto krokoch: 1. stretávanie počas týždňa, tak ako to navrhuje otec po vyučovaní v utorok a štvrtok - od 14.00 hod. do 18.00 hod. aj s procesom učenia sa s dieťaťom po dobu 3 mesiacov, 2. ak otec zvládne tieto situácie s dcérou, po uvedenej adaptačnej fáze je možné pridať víkendový pobyt u neho celú sobotu 9.00 hod. - 18.00 hod. a aj týždeň počas letných prázdnin, 3. matku zaviazat', aby dieťa pripravila po psychickej stránke, ak to sama nezvládne, je potrebné poradenské vedenie na RPPS. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, pričom otázka vhodnosti konkrétnej úpravy styku, prípadne úprava styku z hľadiska frekvencie a rozsahu nie sú otázkami odbornými, ale právnymi a tieto skutočnosti súd hodnotí z hľadiska ostatných dôkazov vykonaných v rámci konania. Znalkyňa PhDr. B. bola v konaní ustanovená z dôvodu rozporných tvrdení rodičov, na posúdenie ktorých boli potrebné odborné znalosti, keďže matka počas celého trvania konania žiadala styk zakázať, pričom otec žiadal zveriť dieťa do svojej osobnej starostlivosti, avšak úlohou tohto znaleckého dokazovania nebolo dosiahnuť, aby znalkyňa navrhla konkrétnu úpravu styku, pretože konkrétna úprava styku závisí od úvahy súdu. Takisto je potrebné poznamenať, že pokiaľ otec zdôrazňuje závery tohto znaleckého posudku, aj sama znalkyňa hovorí o určitom adaptačnom období, ktoré by malo smerovať k postupnému obnoveniu styku dieťaťa s otcom, čo potvrdila aj na pojednávaní 15.3.2019, kedy uviedla, že je vhodné styk realizovať na neutrálnej pôde z dôvodu, že obaja rodičia potvrdili, že nie sú schopní si dieťa bezproblémovo odovzdávať. Vzhľadom na vyššie uvedené preto nemožno súhlasiť s návrhom otca, že styk je potrebné upraviť v zmysle záverov znalkyne B., pretože je evidentné, že nebola splnená ani prvá podmienka, a to zvládnutie stretávania počas určitej adaptačnej doby, ktorá mala smerovať k tomu, aby bolo možné následne upraviť styk rozsiahlejšie.

29. V súvislosti s ďalšou otcovou odvolacou námietkou týkajúcou sa jeho nesúhlasu s tvrdením súdu o jeho alkoholizme odvolací súd konštatuje, že je pravda, že znaleckým dokazovaním vykonaným v tomto konaní znalkyňou MUDr. H. v septembri 2019 nebola preukázaná závislosť otca od alkoholu. Na druhej strane z viacerých súdnych konaní, ktoré prebiehali už aj v minulosti, vyplýva, že matka neustále upozorňovala na požívanie alkoholu otcom, pričom tieto problémy otca avizovala aj jeho matka, dlhodobo s ním žijúca v spoločnej domácnosti. Otec síce namietal, že tvrdenia jeho matky sú nepravdivé a manipulatívne, že intriguje spolu s matkou dieťaťa, dokonca spochybnil správu kolízneho opatrovníka, či vôbec boli slová jeho matky takto prezentované. Na druhej strane kolízny opatrovník počas viacerých náhodných návštev v domácnosti otca dospel k záveru, že otec viackrát javil známky požitia alkoholických nápojov. Tvrdenia kolízneho opatrovníka síce otec opätovne spochybnil, avšak v kontexte okolností prejednávaneho prípadu možno konštatovať, že alkohol je jedným z rizikových faktorov na strane otca, k čomu mohla prispieť aj skutočnosť, že styk otca s maloletou sa dlhodobo nerealizoval, čo nepochybne vyvolávalo značný tlak na jeho psychiku. Uvedené v podstate potvrdila aj otcova matka, ktorá kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že obnovenie styku s dcérou otcovi pomohlo po osobnostnej stránke a začalo motivovať k tomu, aby prestal užívať alkoholické nápoje, pretože vo zvýšenej miere ich začal požívať práve vtedy, keď bol zakázaný jeho styk s dcérou. V tejto súvislosti

odvolací súd udáva, že otec mal možnosť vyvrátiť tieto pochybnosti na pojednávaní dňa 25.8.2020, na ktoré sa ale bez ospravedlnenia nedostavil a dokonca ani nekontaktoval svojho právneho zástupcu, nedoručil písomné vyjadrenie, ktoré vopred avizoval, pričom toto jeho správanie v kontexte s ďalšími skutočnosťami zistenými v priebehu trvania konania viedli aj odvolací súd k totožnému záveru o úprave styku tak, ako ho ustálil súd prvej inštancie. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý pôvodne v správe z 7.5.2020 síce navrhoval upraviť styk v zmysle záverov znaleckého posudku PhDr. B., avšak po skutočnostiach, ktoré nastali v júli 2020 - kedy po tom, čo styk dlhodobo neprebíhal (od júla 2019 do júna 2020), od júna 2020 do augusta 2020 sa uskutočnili len dve stretnutia, otec bezdôvodne skracoval súdom stanovené dvojhodinové stretnutia, následne zvyšné zrušil, pričom stará matka opätovne uviedla, že otec nadmerne požíva alkoholické nápoje, po ktorých je agresívny, pričom potvrdila aj to, že vie, že otec mal možnosť chodiť na stretnutia, ale nakoniec ich aj tak nevyužíval, následne 30.7.2020 otec kolízному opatrovníkovi uviedol, že stretnutia si predstavuje inak ako na RPPS, preto na ne nechodí, s maloletou nie je ani v telefonickom kontakte, lebo nemá jej telefónne číslo - kolízny opatrovník preto v správe z 24.8.2020 navrhol upraviť styk na neutrálnej pôde za účasti odborných pracovníkov, ktorí by vedeli pracovať na rozvíjaní ich vzájomného vzťahu.

30. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutom výroku o trovách konania štátu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

31. Podľa článku 3 ods. 1 Základných princípov CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu, najbližšiu posudzovanej právnej veci.

32. Podľa § 49 ods. 1 CMP účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu a jeho zástupcovi, ak nejde o trovy konania, ktoré platí štát. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účasti na veci a na konaní.

33. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

34. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

35. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Vychádzajúc z koncepcie Civilného mimosporového poriadku je zrejmé, že úmyslom zákonodarcu bolo v mimosporových konaniach upraviť tie inštitúty, ktoré vykazujú určité odlišnosti v porovnaní so sporovým konaním, a v ktorých je aplikácia Civilného sporového poriadku vylúčená. Znamená to, že CMP obsahuje ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od všeobecnej právnej úpravy CSP, pričom sa jedná aj o úpravu náhrady trov v mimosporových konaniach. V mimosporových konaniach platí vyšetrovacia zásada vyplývajúca z § 35 a § 36 CMP (povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci a vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci), preto CMP v ust. § 57 počítá s eventuálnou možnosťou vzniku trov konania štátu, ktoré vzniknú v súvislosti s dokazovaním, o ktorých povinnosti nahradiť ich štátu súd rozhoduje z úradnej povinnosti na rozdiel od nároku účastníkov na náhradu trov konania, kedy zásadne rozhoduje len na návrh. Nakoľko CMP neobsahuje žiadne ďalšie ustanovenia o rozhodovaní súdu o náhrade trov konania štátu na rozdiel od predchádzajúcej úpravy vyplývajúcej z O.s.p. (§ 148), je potrebné v súlade s citovaným článkom 3 ods. 1 Základných princípov CMP i na náhradu trov štátu, ktoré platil v konaní, aplikovať ostatné ustanovenia CMP upravujúce trovy konania, ktoré sú čo do obsahu a účelu najbližšie posudzovanej právnej veci. Štát nemá právo na náhradu trov, ktoré platil len v prípade, ak zákon výslovne ustanovuje, že trovy dôkazov platí štát (napr. § 251 ods. 1 CMP) alebo tak rozhodne súd na základe zistenia, že účastník alebo účastníci spĺňajú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov (primerane § 49 ods. 2 CMP). Vzhľadom na charakter mimosporových konaní, kde nie je možné hovoriť o úspechu alebo neúspechu niektorého z účastníkov

konania, je potrebné trovy dokazovania, ktoré platil štát považovať za spoločné trovy účastníkov konania, ktoré majú platiť podľa pomeru účasti na veci a na konaní (§ 49 ods. 3 CMP), ktorý pomer v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je medzi rodičmi rovnaký, teda v pomere jednej polovice. Aj v prípade náhrady trov štátu môže súd použiť materiálny korektív vyplývajúci z ust. § 55 CMP a teda posúdiť vzhľadom na okolnosti prípadu, či je spravodlivé, aby trovy dokazovania, ktoré platil štát nahradili všetci účastníci alebo len niektorý z nich.

37. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie na základe podrobne zisteného skutočného stavu rešpektujúc vyšetrovaciu zásadu charakteristickú pre mimosporové konania dôkladne zistil osobné, príjmové a majetkové pomery matky, pričom správne vychádzal z toho, že matka nespĺňa podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku bolo nepochybne zistené, že matkin príjem je vo výške cca 400 - 450 eur mesačne, pričom matka viackrát menila zamestnávateľov práve z dôvodu jej nespokojnosti s výškou príjmu, na druhej strane z obsahu spisu je zrejmé, že matka nerealizáciu styku odôvodňovala predovšetkým svojimi pracovnými povinnosťami a vysokou pracovnou vyťaženosťou. Matka síce v odvolaní uvádza, že toho času už zamestnaná nie je, na druhej strane však v odvolaní potvrdzuje, že jej súčasný mesačný príjem je cca 400 - 500 eur, to znamená v podstate rovnaký, ako v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zároveň je potrebné uviesť, že matka žije v priestrannom moderne zariadenom rodinnom dome, doposiaľ má aktívnu živnosť so vznikom oprávnenia 2.4.2019, a to sprostredkovateľskú činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby, okrem toho sa venuje činnosti poisťovacích agentov a maklérov. Na preukázanie svojich príjmových pomerov matka v odvolaní predložila len daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019 s označením hlavnej činnosti poisťovacích agentov a maklérov, v ktorom je zahrnutý jej príjem od všetkých zamestnávateľov vo výške 624,57 eur, príjem zo živnosti vo výške 689 eur a príjem z činnosti sprostredkovateľov, ktoré nie sú živnosťou vo výške 2.777, 20 eur, pričom za rok 2019 vykázala základ dane vo výške 1.319,70 eur. Daňové priznanie matky tak nekorešponduje s príjmami ňou prezentovanými v konaní. Odvolací súd zároveň udáva, že v tomto prejednávanom prípade je uloženie náhrady trov dokazovania, ktoré platil štát, matke aj v súlade s ust. 55 CMP, pretože celé konanie sa týkalo predovšetkým nerealizácie styku otca s dieťaťom, pričom aj správaním matky, ktorá z dôvodu vyhovárania sa na svoje pracovné povinnosti nerešpektovala neodkladné opatrenie nariadené súdom za účelom obnovenia styku dieťaťa s otcom došlo k tomu, že styk sa dlhodobo nemohol uskutočňovať, čo určite nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Vzhľadom na okolnosti prípadu možno preto konštatovať, že uloženie povinnosti matke nahradiť trovy štátu vo výške 406 eur (t.j. jednej polovici celkových trov znaleckého dokazovania) je spravodlivé.

38. Pretože súd prvej inštancie vo veci správne a zákonne rozhodol, pričom účastníci konania vo svojich odvolaniach neuviedli žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie o zmene úpravy styku otca s dieťaťom ako aj o uložení povinnosti matke nahradiť trovy štátu, odvolací súd rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením, pričom skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a doplnil na zdôraznenie jeho správnosti ďalšie dôvody.

39. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).